

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΛΥΚΕΙΩΝ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2025
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ**

ΟΜΑΔΑ Α

A.1

- α. Σωστό
- β. Λάθος
- γ. Σωστό
- δ. Λάθος
- ε. Λάθος

A.2 β

A.3 γ

ΟΜΑΔΑ Β

Το Α.Ε.Π. είναι ένα μέγεθος που μας πληροφορεί για την οικονομική ευημερία μιας χώρας. Το κατά κεφαλήν πραγματικό Α.Ε.Π. μετρά το βιοτικό επίπεδο της χώρας. Όμως, παρά τη σπουδαιότητα και χρησιμότητά του το Α.Ε.Π. παρουσιάζει ατέλειες και αδυναμίες, οι οποίες οφείλονται σε πολλές αιτίες. Οι σπουδαιότερες είναι:

α) Το Α.Ε.Π. δεν περιλαμβάνει την αξία της παραγωγής που αφορά στην ιδιοκατανάλωση, γιατί αυτή δε γίνεται αντικείμενο αγοραπωλησίας. Για παράδειγμα, το φαγητό που μαγειρεύει μια νοικοκυρά στο σπίτι δε διαφέρει καθόλου από το φαγητό ενός εστιατορίου. Και όμως, η προστιθέμενη αξία, με το μαγείρεμα που γίνεται στο σπίτι, δεν υπολογίζεται στο Α.Ε.Π.

β) Το Α.Ε.Π. είναι ποσοτικός και όχι ποιοτικός δείκτης. Η βελτίωση της ποιότητας, όταν δεν εκφράζεται στην τιμή, δεν καταγράφεται στο Α.Ε.Π. Η ποιότητα, όμως, είναι εξίσου σημαντικός παράγοντας με την ποσότητα. Είναι σημαντικό επίσης να αναφερθεί ότι η ποιότητα ζωής, που προέρχεται, για παράδειγμα, από την καθαρή ατμόσφαιρα, είναι ουσιώδης

παράγοντας για την υγεία και την πιθανή διάρκεια της ζωής, δεν περιλαμβάνεται όμως, δυστυχώς, στους υπολογισμούς του Α.Ε.Π.

γ) Το Α.Ε.Π. αγνοεί τη σύνθεση και την κατανομή της παραγωγής. Το Α.Ε.Π. εκφράζει το μέγεθος παραγωγής αλλά όχι και τη σύνθεση, δηλαδή το είδος των αγαθών και υπηρεσιών που παράγονται. Η ευημερία όμως μιας οικονομίας σίγουρα επηρεάζεται, αν, για παράδειγμα, το ποσοστό παραγωγής που αντιπροσωπεύει πολεμικά αγαθά μεταβληθεί εις βάρος της σχέσης με τα καταναλωτικά αγαθά. Ένας άλλος παράγοντας που επηρεάζει την οικονομική ευημερία των πολιτών, αλλά δεν εκφράζεται στο Α.Ε.Π., είναι η κατανομή της παραγωγής (εισοδήματος) ανάμεσα στα μέλη μιας οικονομίας. Η κατανομή αυτή όμως, αν βελτιώνεται ή χειροτερεύει, επηρεάζει θετικά ή αρνητικά αντίστοιχα τη ζωή των πολιτών. Όσο πιο ισομερής είναι η κατανομή του Α.Ε.Π. τόσο πιο ψηλό θεωρείται το βιοτικό επίπεδο μιας χώρας, γιατί μικραίνει το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών.

δ) Το Α.Ε.Π. δεν συμπεριλαμβάνει την αξία των αγαθών και υπηρεσιών της παραοικονομίας. Παραοικονομία είναι το μέρος της οικονομικής δραστηριότητας το οποίο αποκρύπτουν οι πολίτες από το κράτος, είτε επειδή θέλουν να αποφύγουν τη φορολόγησή της είτε επειδή είναι παράνομη, όπως λαθρεμπόριο, ναρκωτικά κτλ. Όλες αυτές οι οικονομικές δραστηριότητες δεν καταγράφονται στο Α.Ε.Π. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι οι ατέλειες αυτές του Α.Ε.Π. κάνουν προβληματική και τη σύγκριση του βιοτικού επιπέδου μεταξύ διαφόρων κρατών. Το μέγεθος της παραοικονομίας, για παράδειγμα, διαφέρει από χώρα σε χώρα, άρα και οι συγκρίσεις είναι προβληματικές.

ΟΜΑΔΑ Γ

Γ1

Από εκφώνηση:

Α: όλοι οι συντελεστές απασχολούνται στο αγαθό Ψ, αφού $X=0$ άρα $\Psi_{\max} = 160$

$$AB: KEX = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{160-120}{80-0} = \frac{1}{2}$$

$$BG: KEX=1 \rightarrow 1 = \frac{120-80}{X\Gamma-80} \rightarrow X\Gamma - 80 = 40 \rightarrow X\Gamma = 120$$

$$\Gamma\Delta: KEX=2 \rightarrow 2 = \frac{80-\Psi\Delta}{140-120} \rightarrow 20 * 2 = 80 - \Psi\Delta \rightarrow \Psi\Delta = 40$$

$$\Delta E: KEX = \frac{\Delta\Psi}{\Delta X} = \frac{40-0}{150-1} = 4$$

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΙ	ΑΓΑΘΟ Χ	ΑΓΑΘΟ Ψ	ΚΕΧ
A	0	160	
			1/2
B	80	120	
			1
Γ	120	80	
			2
Δ	140	40	
			4
E	150	0	

Γ2

	Χ	Ψ
A	0	160
A'	40	ΨA'
B	80	120

AB: ΚΕΧ = 0,5

$0,5 = \frac{160-\Psi}{40-0} \rightarrow \Psi A' = 140 < 150$, άρα ο συνδυασμός είναι ανέφικτος.

Οικονομική σημασία ανέφικτου: βρίσκεται δεξιά της Κ.Π.Δ, δεν μπορεί να παραχθεί με τις δεδομένες ποσότητες συντελεστών παραγωγής.

	Χ	Ψ
Γ	120	80
Γ'	130	ΨΓ'
Δ	140	40

ΓΔ: ΚΕΧ = 2

$\Gamma\Gamma': 2 = \frac{80-\Psi\Gamma'}{130-120} \rightarrow \Psi\Gamma' = 60 > 50$, άρα είναι εφικτός

Οικονομική σημασία εφικτού: η οικονομία δεν χρησιμοποιεί όλες τις παραγωγικές της δυνατότητες και όλοι ή ορισμένοι συντελεστές υποαπασχολούνται.

Γ3

$$\Psi' = 160 - 50 = 110$$

	X	Ψ
B	80	120
B'	XB'	110
Γ	120	80

$$B\Gamma: KEX = 1$$

$$BB'1 = \frac{120-110}{XB'-80} \rightarrow XB' - 80 = 10 \rightarrow XB' = 90$$

Άρα $90-0 = 90$ μονάδες του X θυσιάστηκαν

Γ4

$$\Psi' = 1,5\Psi$$

	X	Ψ
A	0	$1,5 \cdot 60 = 240$
B	80	$1,5 \cdot 120 = 180$
Γ	120	$1,5 \cdot 80 = 120$
Δ	140	$1,5 \cdot 40 = 60$
E	150	0

$$KEX = \frac{\Delta\Psi \uparrow}{\Delta X \text{ σταθερό}} \uparrow, \text{ άρα αυξάνεται το κόστος ευκαιρίας αυξάνεται.}$$

ΟΜΑΔΑ Δ

$$QD = \frac{400}{P}, QS = 30 + P$$

Δ1.

$$QD = QS \rightarrow \frac{400}{P} = 30 + P \rightarrow P^2 + 30P - 400 = 0$$

$$\Delta = 30^2 - 4 \cdot (-400) = 900 + 1600 = 2500$$

$$\sqrt{2500} = 50$$

$$P_{01,2} = \frac{-30 \pm 50}{2} \rightarrow P_{01} = 10, P_{02} = -40: \text{απορρίπτεται}$$

$$Q_0 = 30 + 10 = 40, \text{ άρα } P_{01} = 10, Q_{01} = 40$$

Δ2

α) $QD - QS = 30$

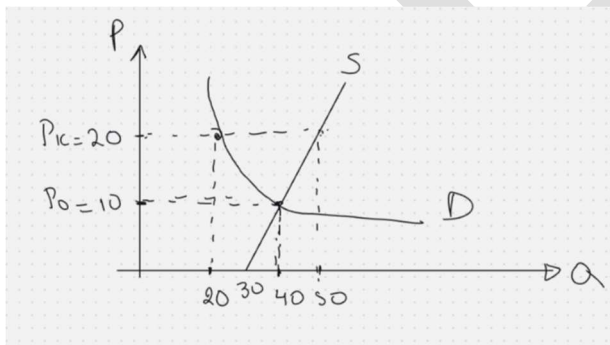
$$30 + PK - \frac{400}{P} = 30 \rightarrow 30PK + PK^2 - 400 = 30PK \rightarrow PK^2 = 400 \rightarrow PK = \sqrt{400} = 20$$

β)

Για $P = 0$: $Q_s = 30$

Για $Q_s = 0$: $P = -30$

Για $P_k = 20$: $Q_s = 30 + 20 = 50$, $Q_d = 400/20 = 20$

Δ.3

α)

$$P_k = 20: Q_s = 30 + 20 = 50, \quad Q_d = \frac{400}{20} = 20$$

$$\text{Πλεόνασμα} = Q_s - Q_d = 50 - 20 = 30$$

$$\text{Κρατική Παρέμβαση} = P_k * \text{πλεόνασμα} = 20 * 30 = 600$$

β)

$$\text{Κρατικά Έσοδα} = 15 * (Q_s - Q_d) = 15 * 30 = 450$$

$$\text{Άρα τελική κρατική επιβάρυνση} = 600 - 450 = 150$$

Δ4

Όχι δεν την μεταβάλλει

Η συνάρτηση ζήτησης είναι ισοσκελής υπερβολή άρα σε κάθε συνδυασμό, η Σ.Δ παραμένει σταθερή, οπότε η ΣΔ στο σημείο ισορροπίας όσο και στην κατώτατη τιμή είναι ίδια.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΠΑΤΡΙΝΟΥ ΜΑΡΙΑ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ – ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ
www.esp-patrinou.gr
mariap21_1@yahoo.com